

СОВЕТ
НОВОИЛЬМОВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА ӘЛМӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Яңа Әлмәле

2020 елның 26 октябре

№ 2/1

«Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге Уставының 32 статьясындагы 1 пунктының 1 пункттасы нигезендә, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы прокурорының 09.09.2020 ел, № 02-08-022020 протестын исәпкә алыш, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрында» карар проектын беренче уқылышта кабул итәргә.
2. Күшымта нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә.
3. Элеге карарны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.
4. Карап проекты буенча ачык тыңлауларны 2020 елның 12 ноябрендә 10.00 сәгатьтә Яңа Әлмәле мәдәният йортының тамаша залында түбәндәге адрес буенча билгеләргә: Татарстан Республикасы, Чүпрәле районы, Яңа Әлмәле авылы, Совет урамы, 35 нче йорт.

Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырылган, Яңа Әлмәле авыл жирлеге Советының 16.04.2012 16/3 номерлы расланган каары белән, Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе нигезендә үткәрелә.

5. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту буенча муниципаль хокукий

акт проекты буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алу Чүпрәле муниципаль районы Яңа Элмәле авыл жирлеге Советының 20.12.2013 ел, № 33/2 карары белән расланган Тәртип нигезендә башкарыла, ул Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында Чүпрәле муниципаль районы Яңа Элмәле авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырылган.

6. Элеге проект буенча гражданнарның искәрмәләре һәм тәкъдимнәре 2020 елның 11 ноябренә кадәр Яңа Элмәле авылы, Совет урамы, 35 нче йорт адресы буенча кабул ителә.

7. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Элмәле авыл жирлеге Советының законлылыкны һәм хокук тәртибен саклау буенча дайими комиссиясенең Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Элмәле авыл жирлеге Советы депутатларының төзәтмәләрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, карап проектын эшләп бетерергә һәм аны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Элмәле авыл жирлеге Советына карауга кертергә.

8. Элеге карап, гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка срокларда үз көченә кергән нигезләмәләрдән тыш, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында рәсми халыкка хәбәр итү һәм урнаштыру көнендә үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Яңа Элмәле авылы жирлеге башлыгы:

Дружков Р.Н.

Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Яңа Элмәле авыл жирлеге
Советы карарына
Күшымта
26.10.2020 №2/1

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Яңа Элмәле авыл
жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту

7 статьяның 1 пунктына тубәндәге эчтәлекле 19 пункт өстәргә:

«19) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфанды биләү чорында торак урыны бируд..»;

12.1 статьяның 3 пунктына тубәндәге эчтәлекле 10 пунктча өстәргә:

«10) в Поселении, в котором полномочия Совета Поселения осуществляются сходом граждан, по вопросам выдвижения, подготовки, отбора и реализации инициативных проектов;»;

тубәндәге эчтәлекле **15.1 статья өстәргә:**

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча муниципаль берәмлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чарапарны гамәлгә ашыру максатларында жирлекнең башкарма комитетына инициативалы проект кертелергә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны керту инициативасы белән, жирлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм уналтынчы яшькә житкән, жирле иҗтимагый үзидарә органнары, иске авыл жирлеге (алга таба - проект инициаторлары) инициативалы төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметлергә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокукуы авыл жирлеге Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә тубәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

- 1) тасвирламасы проблеманы хәл итү, аның өстенлекле әһәмияткә ия халкы өчен яки аның өлешендә;
- 2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрне) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чыгымнарны алдан исәпләү инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны тормышка ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт hәm (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив туләуләр күләмнән тыш, әлеге акчаларны куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә курсәтмә;

8) жирлек территориясенә яисә аның өлешенә курсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, жирлек Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә;

9) жирлек Советының норматив хокукий актында каралган башка мәгълumatлар.

4. Инициативалы проект, аны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыельшында яки конференцияндә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында, жыельшында яки конференцияндә, инициативалы проект турында фикер алышу, аның жирлек халкы мәнфәгатьләренә яки аның өлешенә туры килүен билгеләү, инициативалы проектны тормышка ашыруның максатка ярашлыгын билгеләү, шулай ук жыеннар, жыельш яки конференция тарафыннан инициативалы проектка ярдәм итү турында Карап кабул итү максатында каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыельшта яки бер конференциядә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Авыл жирлеге Советының норматив хокукий акты белән гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә мөмкинлеге каралырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәндә, ана жыен, жыельш яки гражданнар конференцияләре беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләрен hәm (яки) жирлек халкының инициатив проектын яки аның өлешендәге инициативалы проектны хуплауларын раслаучы кул кую кәгазыләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керту турындагы мәгълumat инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә жирлекнең "Интернет" мәгълumat-телеkomмуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) hәm урнаштырылырга тиеш hәм әлеге статьяның З пунктында күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш.

Бер үк вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен hәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр

итэлэр, аларны тэкъдим итү вакыты биш эш көненнэн дэ ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тэкъдимнәрен шестнадцат яшькә житкән жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълуматны "Интернет" мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлөгө булмаса, әлеге мәгълумат әлеге жирлек составына көргөн муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълумат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан көртөлгөн көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәгө каарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм жирле бюджет турындагы каарда каалган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау (жирле бюджет турындагы каарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яки) жирле бюджет турындагы каарда каалган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә эшне дәвам итәргә;;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәгө очракларның берсендә каар кабул итә:

1) инициативалы проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәkle вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлөгө булмау;

4) инициативалы проектларны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициативалы проектта тасвиirlанган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлөгө булу;

6) конкурс сайлап алуын узмаган инициативалы проектны тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты әлеге статьяның 5 пунктындағы 5 пунктчасында каалган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тэкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тэкъдим итү, кертү, фикер альшу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгелән.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тэкъдим ителә торган инициативалы

проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта пунктларның таләпләре 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Эгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатива проекты кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвиrlау белән, жирлек башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче башка гражданнар, гражданнар жыены, жыельышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны ижтимагый контролльдә тотарга хокуклы.

14. Жирлек башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, аны тормышка ашыруда катнашу, бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм жирлекнең рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштыру турында мәгълүмат. Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициатив проектны тормышка ашыру нәтижәләре турындагы хисабы инициативалы проектны тормышка ашыру тәмамланганин соң 30 календарь көн эчендә жирлекнең рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.»;

16 статьяда:

а) 6 пунктны түбәндәге эчтәлекле 7 пункт өстәргә:

«7) инициативалы проектны тикшеру һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карап кабул итү.»;

түбәндәгे эчтәлекле 10.1 пунктын өстәргә:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициативалы проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

18.1 статьяның 6 пунктчасын түбәндәгә эчтәлекле 4.1 пунктчага өстәргә:

«4.1) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект керту инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы;»;

20 статьяда:

а) 1 пунктта «жирлекнең жирле үзидарә вазыйфаи затларын билгеләү» сүzlәреннән соң «инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу» сүzlәрен өстәргә,;

б) 2 пунктын түбәндәгә эчтәлекле абзац өстәргә:

«Гражданнар жыелышында инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшеру максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үtkәру тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»;

22 статьяда:

а) 2 пунктта түбәндәгә эчтәлекле тәкъдим өстәргә: "гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерләрен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яки аның бер өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

б) 3 пунктын түбәндәгә эчтәлекле 3 пунктча өстәргә:

«3) уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек яисә аның бер өлешендә яшәүчеләрнең әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерләрен ачыклау өчен.»;

в) 7 пунктында "жирлек халкы өчен" сүzlәрен өстәргә»;

29 статьяның 2 пунктына түбәндәгә эчтәлекле абзац өстәргә:

«Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен дайми рәвештә гамәлгә ашыру өчен эш урынын (вазыйфасын) айга ике һәм алты эш көненнән дә ким булмаган чорга саклап калу гарантияләнә.»;

42 статьяның 3 пунктын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

3. Жирлек башлыгы хокуклы түгел:

«1) эшмәкәрлек эшчәnlеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә катнашу, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советында, Муниципаль берәмлекләрнең бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим иту;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындағы өлешиләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим иту.;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, керергә.»;

48 статья:

15 пунктта «күпфатирлы йорттагы бина» сүzlәрен «торак биналар» сүzlәренә алмаштырырга;

түбәндәгә эчтәлекле 23 пункт өстәргә:

«23) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан курсәтелгән вазыйфанды биләү чорында торак урыны бирә.»;

91 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.